

Jericho Brown

1. dal: Buja élet

*A nő a mikrofonnal azért énekel, hogy bántson,
Hogy lássa, ahogy rázod a fejed. De a mikrofon
Bőröv is lehet. Azért kocsikázol be a belvárosba,
hogy felkorbácsoljon egy nő hangja. Nem tudod megmondani
A különbséget egy bőröv és egy szerető nyelve
Között. Megeshet, hogy egy szerető nyelve ribancnak szólít,
Kedveskedő kifejezés ott, ahonnan származol, egyfajta
Bók, amit az „énekelj” szó előz meg
Bizonyos éjszakai klubokban. Buja kis nyelvöd
Van: azt kiálthatod, hogy Énekelj, ribanc és hogy Szeretlek,
Minden mondat végén egy Patrón-felessel,
Minden vasárnap este ugyanazon a bárshéken, de nem
Tudsz anélkül emlékezni apád bőrövére, hogy megráznád
A fejed. Ez az, ami kielégíti őt, a nőt
A mikrofonnal. Nem az a célja, hogy szórakoztasson,
Ahogy nekem sem. Beszélj hozzám egy szerető nyelvén –
Szólíts a ribancodnak és áténeklek az egész estét.*

3. dal: (Meghátrálás) Emléksáv

*A veszélyes férfiak óvatosan parkolnak,
Óriási gépjárműveket döntve
A 77-es út vonalán fekvő
árkokba. Péntek este van
Shreveportban. A csekkek
Befizetve, a számlák
Összehajtvá és elrejtve
A pénztárcákban meg melltartópántokban.
Kártyaasztalok, gyűródő székek,
És a város minden aranyfogója
Nagyanyánk verandás
Házában tolong,
Mert a szerencsejáték illegális
Shreveportban és minden jokerért,
Ami királynővé csusszan, mindössze két*

Dollárt vasal be kezenként. Nem tudjuk,
Hogy Minnie Riperton már évek
Óta halott, egyetlen melle volt,
Azzal temették el.
Iskolai egyenruhában egy sarokban,
Így tanulunk zenét hallgatni
Üvöltésen át, füstön
Keresztül. Szopránója kuncogásban
Jelenik meg egy fényképen,
De kiállításban végződik,
Ments meg. Azt hisszük, kedvelnénk
Az efféle szeretetet, a szomorút és trombitába
Áztatottat, pedig csak egy utcára van,
Az egész évtized szavakra
Céloz, amiket a szótárba tehet:
Crackhead, drive-by. Veszteség
És gyarapodás. A golyó,
Amit egy Money nevű férfinak szántak,
Eltávolítja csecsemő húga állát.
Kérj dudaszót Shreveportban
És szirénák kelnek útra.
Mi sem halljuk, nagymama
Mégkér minket, hogy cseréljük ki
A szalagot, Elég a lassú dalokból,
Ébren tart minket, ezek a sebészek
Előtti évek hiába
Szelik fel, és továbbhajtunk,
A hangszórók az autóban
Rhythm and Bluest-t játszanak.

4. dal: Tükröződés

Diana Ross előadásában

Tükrözni akartam a napot.

*Csillogót hordtam, mosolyogtam,
Nyitva hagytam a szemem, és,*

A szájpaddásomon,

*Míg Isten engedte, egy hangot egyensúlyoztam,
A fejem hátrabillent, a karom megfeszült,
Ki és fel, csak imádkoztam,*

*Ha a felkelő vörös nap ad ki hangot,
Add, hogy az én hangom legyen az.*

Hallottam énekelni a napot 1968-ban.

*Megtanultam az orgyilkos szót,
És néztem, ahogy városok égnek el.*

Jött még egy és valaki

*Felgyújtotta Detroitot. Ez volt a hatalom —
A fehérek bámultak engem*

Egyenesen és megvakulva,

*Hogy ne kelljen látniuk,
Mi a franc égett feketévé.*

5. dal: Nyáridő

Janis Joplin előadásában

*Isten rajtam tartja a szemét, de nem vagyok fecske.
Sokkal inkább egy fűnyíró... nem is, egy láncfűrész,
Bármi, ami minden, gondosan ápoltt gyepet szétroncsolhat
Port Arthurban, egy helyen, ahová akkor sem térnék vissza,
Ha a polgármester az összes olyan uncia olajat felajánlaná,
Amit az apám kannázott a finomítóban. A hangom, azt mondom,
Nem kellemes. Semmi szép nincs benne. Akkor sem fog repülni,
Ha Jézus nézi. Nem hiszek Jézusban.
A Baxter fiúk csak azért másztak fára, hogy datolyaszilvával
Dobáljanak meg. A fentről érkező jóságos és tökéletes ajándékok
Úgy találhatnak el, mint a villám, mégis horzsolást hagynak maguk után.
Szóval hazudtam? Hiszek benne, de nem gondolom, hogy Isten
Kedvel engem. A lányok használt betéttel
csaptak arcon az öltözőben. Ribancnak szólítottak,
de soha nem haraptam vissza. Nem vagyok kutya.
Láncfűrész, azt mondom. A hangom téged nyirbál. Fogadok,
hogy szétrepeszttem a torkomat. Igyekszem reszelősnek hangzani.
Betépek, és olyan sokszor mondom egyetlen dolgot,
Mint Willie Baker, aki az utca túloldalán dolgozott.
Láttam, ahogy néhány kölyök övvel ostorozta, miközben
Azt ismételte, Kérlek. Iskolaszünet, nyáridő,*

*Az élők megkorbácsolva, Mama azt mondja, hálásnak kéne
Lennem, hogy a város rosszabbul bánik a színesbőrűekkel,
Mint ők velem, hogy ki kéne nőnöm a pattanásokból.
Istennek szeretnie kell Willie Bakert, az a sok bőr és még így is
Csak egy zenének hangzó kérek. Látod.
Nem tudnám megkülönböztetni a fecskét a poszátától.
A banda játszik. Én meg csak azt bömbölöm, Kérlek. Ez a dallam
Fele se' a bluesnak. Hálásnak kéne lennem.
Betépek és úgy nyögdecselek, mint egy fűnyíró,
Hogy senki ne vegye észre, csúnya lány vagyok.
Olyan csúnya lány vagyok. Próbálok úgy énekelni, mint egy férfi,
Mint egy fiú, ahogy a fiúk mondják. Isten felé fordítom arcom. Imádkozom.
Azt kívánom, bárcsak minden zöldre olajat önthetnék Port Arthurban.*

Egy fiatalember

*Egymásra vagyunk utalva az otthonunkban, én és a fiam,
A szomszédok azt mondják, ugyanolyan az arcunk, de én tudom,
Ő jobb nálam: amikor más gyerekek megindulnak*

*A lányom felé, ő úgy imbolyog oda, hogy eltántorítsa őket,
ahogy egy fiútestvérnek kell. A fiam egy testőr
A játszótéren. Nem fordul el tőle,*

*Bármilyen ellenséget eltávolít, őket remegve, engem
Zavarban hagyva. Sosem küzdöttem ennyi mindenért –
Megnyugtattam a lányom, amikor még ringattam*

*A lányom; a fiam henceg vele. Nem kell majd
meggyógyítania egy lányt, akit nem enged szabadon.
Olyan kicsik. És én, még mindig, egy fiatalember vagyok.*

*Benne él az én vörössé kényszerített fekete dühöm.
Játszanak. Még nincs bebörtönözve.*

Megtalálva: Messiah

(Vezető hír a The Dumb, The Bad and The Dead című blogról)

*Megöltek egy shreveporti férfit,
amikor megpróbált kirabolni két embert.*

Úgy döntött, pénzt csinálni

*Könnyebben tud, ha ellopja azt.
A lövésekre kivonuló rendőrség*

Rátalált Messiah

*Demery-re, 27 golyóval a mellkasában, amit akkor
Szerzett, amikor megpróbálta kirabolni Rodrigust*

És Shamichealt. Rodrigusnál volt egy

*Pisztoly, de a rendőrség talált nála
Egy kis marihuánát, szóval börtönbe megy,*

ő is. Ez a történet kedvesebb lett volna,

*Ha néhány ártatlan emberről is szólna,
De eggyel kevesebb gengszter az eggyel*

Kevesebb gengszter az eggyel kevesebb.

Jericho Brown a louisianai Shreveportban született 1976-ban. Költő, egyetemi oktató. Három kötete jelent meg, az elsőért (*Please*) elnyerte az American Book Award-ot. Brownt továbbá díjazták a Whiting Writer's Award-dal, valamint számos irodalmi ösztöndíjban is részesült. Szövegei megjelentek többek között a *The New Yorker*, a *The Poetry Foundation* és a *The New Republic* felületein. 2019-ben a *The New York Times* beválasztotta a legjelentősebb kortárs afroamerikai írók közé.

Borda Réka fordításai